

FOLK OG LAND

NR. 21 — 15. ÅRGANG

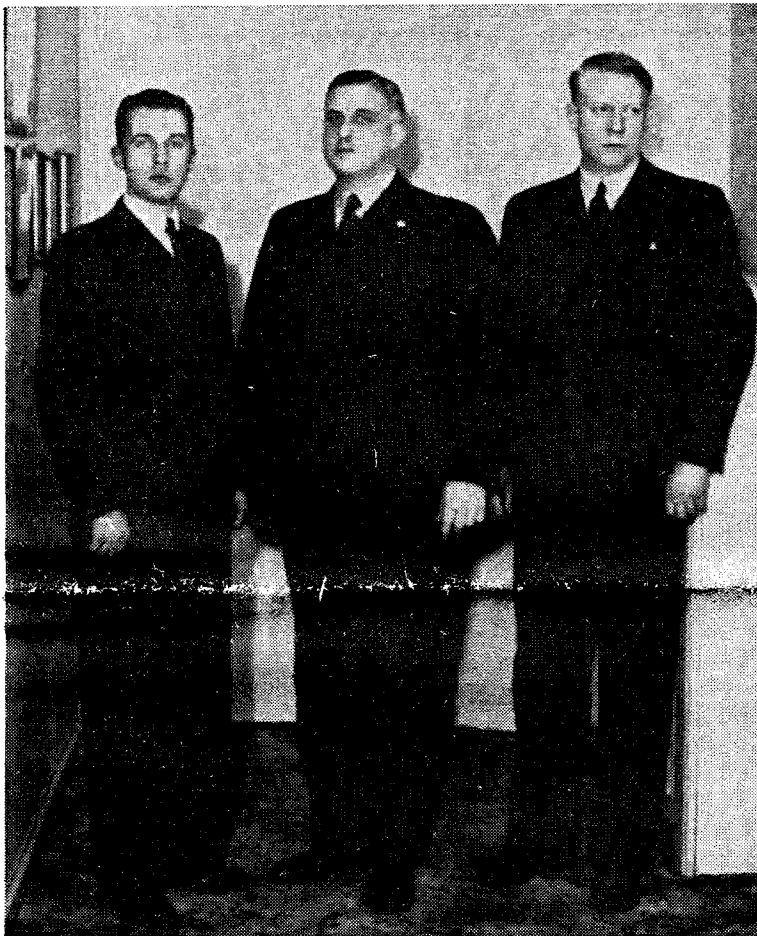
LØRDAG 15. OKTOBER 1966

LØSSALG 1 KRONE

Vidkun Quislings siste radiotale 5. mai 1945

Lørdag 5. mai 1945 holdt Vidkun Quisling sin siste tale i radio og det kan ha sin interesse i dag å friske opp denne hans redegjørelse for sine handlinger under frie forhold. Han innledet talen med noen ord om Adolf Hitler, som noen dager forut var død i bunkeren i det fortapte Berlin, og sa bl. a. at

**Med redegjørelse for
hans politikk frem til
og gjennom
verdenskrigen**

En dansk leser av vårt blad har oversendt oss dette morsomme bilde som ikke bare viser en form for nordisk samarbeide ved verdenskrigens begynnelse, men også understreker riktigheten av det Quisling hevdet under rettssaken mot ham, at når han oppholdt seg i København dengang han hadde sin meget omskrevne samtale med den tyske oberst Piekenbrock noen dager før den tyske aksjon mot Norge, så var det som gjest ved et møte i Frits Clausens danske parti DNSAP. Bildet viser fra høyre Quisling, Clausen og den svenske partifører Lindholm under en slik sammenkomst — kanskje den nevnte.

«hans livs store tragedie, som ble hele vår verdensdels tragedie, var at det trass i alle anstrengelser ikke lykkedes ham å skape grunnlaget for fred og samarbeid mellom England og Tyskland, et samarbeid som ville ha sikret verdensfreden og nøytralisert bolsjevismen. Han har med sterke ord likeoverfor meg gitt uttrykk for at dette hadde vært hans største ønske og opprinneligste vilje.

Hitler var også en oppriktig Norgesvenn. Ingen beklaget sterkere enn han at begivenhetens utvikling tvang Tyskland til inngrep i Norden, hvor han også mente at Tysklands interesser ville ha vært best tilgodesett med Norges og Nordens nøytralitet. Det var en stor skuffelse for ham at denne ulykkelige utvikling skapte bitterhet mot Tyskland i det norske folk.»

Efter å ha redegjort for hvorledes bolsjevismen nu hadde trengt frem til midt i Europa fortsatte Quisling:

«Mine landsmenn, dette er den dystre bakgrunn mot hvilken vi må se situasjonen i dag også for vårt lands vedkommende, selv om tanken naturlig først og fremst beskjefter seg med den tyske forsvarsmakts stilling og skjebne i Norge, og de ting som henger sammen dermed.

Like overfor denne alvorlige politiske og militære utvikling er det min plikt å komme med en redegjørelse, og jeg finner ikke grunn til å be om unnskyldning for at jeg gir denne redegjørelse en noe personlig tone.

Jeg har nu i 15 år utøvet politisk virksomhet i dette land efter at jeg i mange år hadde oppholdt meg i Russland og ervervet meg et grundig kjennskap til Russland og til bolsjevismens vesen og mål. Jeg vendte tilbake til Norge for å gjøre hva jeg kunne for å hjelpe til å berge mitt folk og fedreland gjennom den verdensstorm, verdenskrigen, verdensrevolusjo-

(Forts. side 2)

En tysker mister tålmodig- heten over hykleriet

ÅPENT BREV FRA GREV PLETTENBERG
TIL KARDINAL DÜPFNER

Det var engang — — —

Deres eminense!

Søndag 2. mai i år overførte Fjernsynet en minnefest i den tidligere konsentrasjonsleir Dachau. Deres eminense holdt herunder gudstjenesten.

Denne fest, til hvilken mange tidligere KZ-fanger fra inn- og utland var innbudt, er ikke den eneste. I

de siste år har det vært holdt en lang rekke lignende minnestunder.

Deres eminense! Det virker påfallende for det tyske folk at man fremdeles efter tyve års forløp stadig snakker om tyske, det vil si NS-forbrytelser, minnes ofrene for nasjonalsosialismen og i

(Forts. side 6)

Quisling taler ved statsakten på Akershus i februar 1942.

Quisling med sin kansellisjef.

«Låk rett mot dugande folk»

OPPREISNING FOR FRETHEIM,
KREVER INNSENDER I FRIHUG

Det er kommet et nytt nummer av FRIHUG, det modige lille bladet i Kinn, som har våget å «tale Roma midt imot». Som vanlig er det meget stoff av interesse i det vel redigerte bladet. Vi gjengir en artikkel av Adolf Aase med ovenstående tittel:

«Tida lækjer alle sår.» — Det var dette ordtaket eg kom i hug, herr bladstyrar, då eg las tidskriftet Dykkar for mai/juni. Dei av oss som hevda sjølvstendige meiningar, slik det no vert gjort i FRIHUG, fekk sjølvsagt noko motvilje, sjølv om vedkomande ingen ting hadde med N. S. å gjere.

*

Som bonde har det forarga meg mykje den lønning og medfart som minister Fretheim fekk. Han var landbruksminister under krigen, og han burde sanneleg og bør sanneleg få oppreisning. Slektabør få det.

I 1939 var det einast landbruket her i landet som på sitt vis var best budt på ufred.

Dragkrafta var hesten, og me hadde nok av det slaget. Mjølke- og kjøtproduksjonen var for det meste tufta på eigen avl. Me hadde den gongen 1 200 000 stk. storfé. Sauer omlag som no. Hestetallet var omlag 170 000 — sovidt eg hugsar. Alt dette tok Fretheim over. Det store er, at då krigen slutta, leverte han heile den norske buskapen over til den nye tid heilt intakt med same tal Storfé og sau, og ein grand betre var dei òg, enn før.

Då Fretheim leverte landbruket frå seg, hadde det ei skuld på 500 mill. Det var eit framifrå bu Fretheim leverte i frå seg. Han hjalp oss bønder på alle vis.

Kva vondt denne fredsæle mannen har gjort, er i alle fall uskyldig for meg.

Å ær den som ærast bør, er ei kulturplikt og eit kulturstempel for eit folk so vel som for den einskilde.

Det er på tide det vert gjort noko for minnet til Fretheim. For meg tykkjast det vere ei bondesak av dei store.

*

Det er freistande å samanlikne landbruket under krigen med det me no har:

Mjølkeproduksjonen er skuva meir og meir over på kraftfor. Trekkkrafta er utenlandske traktorar og drivstoff. Hesten let me døy ut. Drivstoff og mekanisering i landbruket sluker no milliardar for året. I og med at produksjonen vert skuva over på kraftfor, fell vyrdnaden for norsk jord. Fabrikpro-

duksjonen verkar til det same. Og sjølv livsgrunnlaget — matjorda — øydest. Kva me skal med det ofselege militærstellet, når litt blokade på stutt tid kann sette det ut av kraft, det skynar ikkje eg. Situasjonen er elles den, at storfétalet snart er kome ned i halvparten av det det var i 1945 — og skulda på landbruket er auka til noko slikt som 4 milliardar — dvs. 8 gonger so stor som den var i 1945. Me kan rekne med stigande renter. Norges Bank vil ikkje kunne greie å halde den låge rentefoten. Den vert ikkje respektert som den burde, på den frie marknaden.

Ein ting veit eg: — Ein gjeldbunden bonde merkar lite til demokratiet.

Til sist nokre ord om dei mange ordførarar i okkupasjonsåra, som vel var N.S.-folk, men likevel gjorde storveges godt arbeid for landet. Mann og mann imellom har dei, sovidt eg skynar, fengje ei stillestående oppreisning. Men dette er ikkje nok. Det er i alle fall ikkje nok kulturellt set.

Får vone det rettar seg etterkvart, slik at dei som var heime og gjorde si plikt får den vurnad dei tilkjem. Men sanneleg dreg det ut . . .

Adolf Aase

ENEBAKER

ædrueg og flink kan få plass straks. Provisjonsbasis med garantert tarifflønn for uker baksten måtte bli under.

Fri bolig — 3 rom og kjøken.

Ekspedisjonen anviser.

Arkitekt

HUSTAD

Bærumsvn. 5. — Ø. Ullern
Telefon 55 61 29 — Oslo

Vask, maling,
tapetsering,
mønstermaling

RIMELIG

1. KLASSES FAGMANN

— Telefon 26 55 30 —

Quislings siste - -

(Forts. fra side 1.)

nen, som jeg med uhyggelig klarhet så komme.

I alle disse 15 år har jeg urokkelig fulgt en klar og ubrutt linje, nemlig å søke å redde det norske folk fra krig, kaos og kommunisme, og å sikre Norges plass og innsats under de omveltninger og nydannelser som var under utvikling.

Allerede i 1918 i Petersburg hadde jeg i erkjennelsen av den verdensomveltning som bolsjevismen innvarslet, utarbeidet linjene for et positivt nasjonalt og sosialt program, som gjennomført ville gjenreise de nasjonale verdier, skape sosial rettferd og gi alle arbeid, og således skulle kunne rykke mulighetene vekk for en kommunistisk utvikling i Norge og Norden, det senere Nasjonal Samlings program.

Da jeg så kom hjem til Norge grunnla jeg den såkalte Nordiske Folkereising. Den bygget på de samme retningslinjer, og tok særlig sikte på at de nordiske folk i videste forstand, briter, tyskere og skandinaver skulle slutte seg sammen i ærlig forståelse og samarbeid for å møte den verdensfare som truet dem alle.

Da jeg ble forsvarsminister i Bonde-regjeringen, ble jeg imidlertid av partipolitikerne med herr Hambro i spissen, tvunget til midlertidig å innstille dette arbeid.

I 1932 avslørte jeg for Stortinget den landsforræderske virksomheten til kommunistene og enkelte av Arbeiderpartiets ledere. Med to tredjedels flertall gav Stortinget meg rett, og massen av folket var av samme mening.

Men med den gamle partipolitikk var det ikke noe positivt å utrette, ikke mulig å skape noe nytt og sterkt som kunne stoppe den skjebnesvangre utvikling. Tvertimot, partipolitikken og klassekampen bare påskynnet utglidningen. Jeg måtte derfor bryte oververt med partipolitikerne og dannet Nasjonal Samling for i det minste å kunne, klart og uavkortet hevde en sunn og sterk linje i nasjonens livsspørsmål og organisere en fast politisk kjerne som de positive krefter kunne samle seg om, når oppløsningen kom.

I syv år førte så vi i Nasjonal Samling med all vår kraft

(Forts. fra side 7)

ETTERLYSNING

En av de andre reisedeltagere ønsker å komme i forb. med Bjarne Langbakk og Arne Jerdem, som reiste fra Stathelle 4. mars 1948. Adr. kan fåes i bladets redaksjon.

Ralp Hewins:

Quisling - Profet uten ære?

Den norske utgaven av denne meget omtalte og omskrevne bok vil foreligge i siste halvdel av oktober. Den kan bestilles straks og ordrene ekspederes i den orden de innløper når bøkene foreligger i handelen.

Prisen er ved forskuddsbetaling

kr. 20,— + kr. 1,30 i porto.

Ønskes boken tilsendt i oppkrav kommer oppkravsgebyr i tillegg.

Bestill straks BOKEN ALLE MÅ HA!

FOLK OG LANDS BOKTJENESTE

Postboks 3214 — Oslo 4,

Postgirokonto 1 64 50.

Værhanen Frede Castberg

En av våre aller fremste jurister, professor, dr. juris. Frede Castberg, skulle jo være en av hovedhjørnestenene i vår juridiske vitenskap. Men også hans karakteres soliditet oppløstes og fløy som avner for vinden da den ble røynt. Vi vet jo alle, at da den store prøve kom for våre jurister, ble den en fiasko stort sett. Frede Castberg forsøkte riktignok å redde litt av sin juristære og juristed ved å kritisere det kollektive økonomiske ansvar som fulgte med det såkalte rettsoppgjør. Men han forlot sitt tidligere og opplagt riktige standpunkt hva lover med tilbakevirkende kraft angår. Eller har noen av oss sett et gjentagelsens mene tekel ord fra ham om disse? Den juridiske professor fortjener ikke å bli spart for denne sin store unnlattelsessynd mot uskyldige medborgere. Derfor: Han utga i Kristiania i 1919 på Cappellen en bok som heter «Grunnlovens forbud mot å gi lover tilbakevirkende kraft».

I kapitel 5, paragraf 1, finner vi følgende:

«Det følger av selve øiemedet med budet i grunnlovens paragraf 97, at dette bud forbyr lovgiveren å knytte nye forpliktelser til individets handlinger og unnlattelser, når disse er eldre enn loven.»

Jfr. kapitel 3, paragraf 5, som sier:

«Forsøkene på å finne en enkel formel, som løser alle spørsmål om lovers tilbakevirkning, er fåfengte. Øiemedet med setningen: lover må ikke gis tilbakevirkende kraft, er å skape beregnelighet, — å gjøre det mulig for borgere å forutse sin fremtidige rettsstilling. Dette øiemed kan ikke oppnås, medmindre der ydes en dobbel beskyttelse. Borgerne må for det første kunne stole på, at

deres handlinger og unnlattelser ikke skal trekke byrder etter sig, som gjeldende lov ikke gir noget varsko om. Dernæst må borgerne kunne stole på at deres rettigheter i.h.t. gjeldende lov ikke skal bli berøvet dem ved fremtidig lov, uten at de selv kan avverge det. Det følger derfor av selve øiemedet med prinsippet i grunnlovens paragraf 97, at: Nye lover må ikke knytte nye byrder til eldre handlinger og unnlattelser og: Nye lover må ikke gjøre inngrep i hvad der er individenes beskyttende rettigheter. . . . At prinsippet forbyr å belegge eldre handlinger og unnlattelser med straff, er ganske utvilsomt.»

De viktige pointeringer er uthevet av bokens forfatter.

ABH

Tannlege

MARTIN KJELDÅS

Hansteensgt. 2

Tlf. 44 75 54

TANNLEGE MAAMOEN

Hansteensgt. 2

Tlf. 44 43 33

DAGLIG FRISKE BLOMSTER

Blomsterforretning

SYNNØVE LIE

Kranser til alle priser

Frognerveien 30, Oslo

Tlf. 44 22 30

KRISTNE VENNER

Har du lyst til å treffe gamle venner i et åpent miljø? — Kristne Venner møtes den første fredag hver måned i Collettsgate 43. Etter en tale er det bevertning og anledning til selskapielig samvær. Møtetid kl. 19.30.

FOLK OG LAND

UAVHENGIG POLITISK PUBLIKASJON

Redaktører:

ODD MELSON, ansvarlig

ALEXANDER LANGE

Skudd for baugen

Ved siste stortingsvalg medvirket som kjent NS-folk til den borgelige valgseir etter at FOLK OG LAND hadde oppfordret dem til denne gang ikke å sitte hjemme, men forsøksvis stemme borgerlig. Utgangspunktet var at dels var Arbeiderpartiet direkte ansvarlig både for den ulykke som rammet Norge i 1940 og for den skamløse forfølgelse av dem som hadde båret byrdene i de tunge okkupasjonsårene, og dels hadde det som regjeringsparti i alle de etterfølgende år vist seg helt uvillige til å råde bot på den urett som var begått mot titusener av medborgere.

Det var som kjent med små stemmemarginer de borgelige partier sikret seg sine madantgevinster og sammenhengen mellom disse gevinster og det økede valgfremmøte var klar og tydelig.

Like klart og tydelig er det imidlertid at de tidligere NS-folk som ved siste valg gav det økede valgfremmøte og den borgelige seir ingenlunde akter å avfinne seg med at det nye borgerlige styre bare turer frem i de gamle makthaveres spor. Vi har stort sett like lite til overs for borgerlige partipolitikere av den nydemokratiske typen som for Arbeiderpartiets. Det var ikke for deres blå øynes skyld NS-folk denne gang gikk til valgurnene, men fordi de håpet på at det kunne bli et virkelig skifte, et synlig brudd med den gamle og onde fortid. Og det også når det gjaldt å gjøre den skammelige urett fra 1945 og de etterfølgende år god igjen på en eller annen måte.

Vi har ikke merket noen spor til omvendelse. Høyres utenriksminister har fulgt trofast i fotgjengerens spor — noe annet kunne man vel forresten heller ikke vente av denne politiske kameleon — og har til og med engasjert den norske stat som sådan i en tragikomisk polemikk med en britisk privatmann som tillot seg å se annerledes på okkupasjonsforholdene i Norge og på Quisling enn det autoriserte syn. Den nye justisminister har, såvidt vi kan forstå, også vært fullstendig passiv når det gjelder å rydde opp i uretten, og når det gjelder regjeringen som helhet, så viser enkelte av dens utnevnelser at forfølgelsen skal fortsettes.

FOLK OG LAND skrev i en leder etter stortingsvalget at «det står tilbake å understreke at vår stillingtagen utelukkende gjaldt dette ene valg. Det står nu til de borgerlige partier som vi har vært med på å bringe til makten å vise større forståelse for kravene om en omvurdering av de kunstige og politisk betonte forræderibegreper som vokste frem i forbindelse med krigspropagandaen. — — — Og vår stilling til de politiske partier — heri medregnet det Arbeiderpartiet som nu er kommet i opposisjon — er avhengig av det som skjer og av den gode vilje som vises i de fire år som nu ligger foran oss.»

Efter ett års forløp må vi idag slå fast at det absolutt ikke har skjedd noe og at det heller ikke har vært vist noen god vilje — snarere tvertimot. Bedrøvelig nok finnes det heller ikke synderlige tegn til endret politikk utad eller innad på andre felter. Selv bevilgningsgalskapen har de nye overtatt i forsterket grad.

Og resultatet kan man kanskje avlese av de nylig avholdte valg i Østfold med tilbakegang i valgdeltagelsen og derav følgende forholdsvis fremgang for Arbeiderpartiet igjen. Noen av våre folk har tydeligvis bevart håpet på Senterpartiet og det har vel også høstet en viss fordel av å ha statsministeren, men for Høyre var tilbakegangen stor og for-tjent.

Ordet
«landssvik»

I Folk og Land for 20. august 1966 står der på side 7: «Vi nevnte foran at Wyller definerer begrepet «landsforræderi» på en annen måte enn den alminnelige mann og han støtter seg da bl. a. til dommer Fougner's votum i Quislingsaken: «Dommer Fougner's svar er megetsigende og klart: Man svikter sitt land ved å gå mot dets lovlige organer.»

Disse angivelig dommer Fougner's svevende og altfor meget omfattende ord definerer ikke nogetsomhelst

Den mystiske forbrytelse, som de antyder, er ukjent i norsk straffelov. I Norge har derfor ingen kunnet og kan heller ikke i dag nogen lovlige, altså virkelig, dømmes for å ha begått den.

At ordet «landssvik» kan brukes når det gjelder å bløffe, og det ikke bare «den enfoldige almuesmann», er en annen sak. Begrepet landsforræderi er jo kjent og derfor i så henseende mindre tjenlig.

Forøvrig gjør man seg ikke skyldig i noget, som med rette kan karakteriseres som svik, derved at man ønsker sitt land og sitt folk alt mulig godt og setter noget inn på at dette ønske skal gå i oppfyllelse.

«Landssvik» er ikke en realitet og heller ikke et begrep, men et ord. Et giftig ord.

Hva er så de personer som har oppfunnet det? De, som har brukt det? Og de, som fremdeles bruker det?

Christian Bekker

Vi tror valget i Østfold var et skudd for baugen på de borgerlige partier i sin alminnelighet og for Høyre i særdeleshet. De gjør også klokt i å merke seg det, for ellers blir borgerlig styre i dette land bare Pernilles korte frøkenstand.

En hjertelig takk

til de mange som har gjort bruk av de utsendte postgiroblanketter og dermed hjulpet oss til å hjelpe invalide frontkjemper og falske frontkjemperes efterladte. Det er en æresgjeld vi alle har til dem som satte liv og helbred inn for å forsvare Europa mot stormløpet fra øst, og det er også en stor moralsk hjelp for dem å se at deres innsats ikke er glemt. Det er ikke mulig for oss å nå den enkelte bidragsyter med direkte takk, så vi ber dem motta den på denne måte.

Hjelpeorganisasjon
for frontkjemper

ALEXANDER LANGE:

Kvalifiserende forarbeid til
riksadvokatembetet?

Vi leser i den plutselig avdøde dr. Sverre Kjelstadli's store skattkiste «HJEMME-STYRKENE I», side 237:

«— Sjefen for Rikspolitiets hjemmeledelse var høyesterettsadvokat Sven Arntzen.

Rikspolitiledelsen hadde to hovedoppgaver. Den ene var å forberede dannelsen av et Rikspoliti som på kort varsel kunne tre i funksjon under en alliert invasjon eller et tysk sammenbrudd. Den annen oppgave var å danne et «Sikringspoliti», som ved etterretning og etterforskning skulle drive en sikrings-tjeneste for motstandsorganisasjonene. Dette «Sikringspoliti» skulle søke å skaffe seg opplysninger om forestående tyske og NS-razziaer. Det skulle prøve å skaffe rede på alle dem som var mistenkt for å være tyske agenter og angivere. Disse oppgavene for «Sikringspoliti» vil bli omtalt nedenfor under «Politi».

Som man ser er han langt-fra begrepsforvirret så han setter disse former for folkerettsstridig bandevirksomhet under okkupasjonen under navn av «Sikring» og «Politi» helt korrekt i gåseøyne! Virksomheten resulterte som kjent i landsskadelige handlinger, røveri og mord, de såkalte likvideringer, som begge de etter frigjøringen fungerende riksadvokater på tross av alvorlige henstillinger har nektet å la offentlig granske.

Disse forhold har utvilsomt vært en medvirkende årsak til den tiltagende lovulydighet i Norge, dette at det ikke er målt med det samme mål når det gjelder undersøkelse av og reaksjon på grove forbrytelser.

På side 238 skriver dr. Kjelstadli bl. a.:

«— Sikringstjenesten i Oslo under Sigurd Balstad og Sikringstjenesten i Stockholm under Erik T. Poulsson og Wladimir Hansson sto begge under ledelse av den øverste sjef for Rikspoliti, Andreas Aulie i London.» (Riksadvokat efter Arntzen, og fremdeles.)

Sikringstjenesten førte eget kartotek over NS-folk og arkiv med opplysninger om angivere. Dette materiale ble ved frigjøringen stillet til politiets rådighet under rettsoppgjøret med landssvikerne, skriver Sverre Kjelstadli.

I en artikkel av Lorentz Vogt i Adresseavisen 16/1 1951 betitlet «Riksadvokatembetet og dets innehavere»

skrives bl. a.: «I forarbeidene (til juryloven av 1887) som er formet av riksadvokat Getz uttales:

«Riksadvokaten bør antagelig ikke stilles i noget lydighetsforhold til noget enkelt departement, men blot til Kongen.

Grunnsetningen bør være at ledelsen av påtalemyndigheten bør gjøres så stabil og så uavhengig av politiske svingninger og bensyn som mulig uten at den dog kan unndras fra den konstitusjonelle ansvarlighet. Riksadvokaten kan derfor visstnok ikke gis en dommers uavhengighet av eksekutivmakten, men adgangen til å gripe inn bør dog på den annen side ikke således lettes for denne, at han blot blir et viljeløst redskap.»

Enhver må ha rett til å spørre: Har man selv vært et godt eller slett eksempel i livet? Har i den passerte tid hvis bitre frukter folket skal høste — har eksemplet fra oven, fra samfunnsstøtter og -spisser vært godt eller slett?

Skjuler det seg mange urørte forbrytelser i dag som har passert som hjerteslag eller lignende? Har noen Carte blanche i så henseende? Gjemmes mange mord og grove forbrytelser i det svære antall av sporløst forsvunne personer efter frigjøringen?

Er just disse forhold det store tema for en norsk Zola idag?

Månadsbladet

FRIHUG

Frisinna helse-, tidtrøyt- og diskusjonsblad. Siste store opplysnings-emne: Quisling og rettsoppgjøret. Fylgetong: Den spanande livssoga til Jack London, ill. og utarbeidd etter beste kjelder. Årspris kr. 20,—. Postgiro for bladp. 80 821. Utgjevar: Erling Seim, Kinn.

HARDANGERBUNADER

søkes for 2 småpiker
i Buenos Aires

En venn av bladet forespør om vi på denne måten vil kunnngjøre hans ønske om å få kjøpt hardangerdrakter e.l. til hans 2 barnebarn Erika og Veronika, 5 og 4 år størrelse.

Brev bes sendt

A.C.A., Tinogasta 6078,
Buenos Aires 8

Krigføringsproblemet 1940–1945

En redegjørelse bygget på kjensgjerninger og solide kilder av avdøde major og byråsjef i Forsvarsdepartementet Finn Kjelstrup

5.

Uansett hvordan regjeringens proklamasjon av 7/6. 40 oppfattes, er den forøvrig uten betydning for spørsmålet om fortsatt adgang til krigføring, idet kapitulasjonsavtalen av 10/6. 40 — 3 dager senere — blir avgjørende, i forbindelse med den manglende praktiske mulighet for sådan adgang. Det har vært hevdet at kapitulasjonsdokumentet ikke var bindende for regjeringen. Bl. a. har det vært henvist til at den tyske forhandler, major Neef, i en dagbokskommentar til avtalens § 1 skal ha anført at den ikke gjaldt for «Norweger im Auslande» (Dagbladet 26/7. 52). På grunnlag herav samt tilsvarende anførsel i Waltzogs «Recht der Landkriegführung» er det fra annet hold anført at det heller ikke gjaldt «geflohene Truppenteile» (Morgenbladet 28/7. 52). «Geflohene Truppenteile» forekom imidlertid ikke ved kapitulasjonen, bortsett fra enkelte speiderfly og små marinefartøyer uten kampverdi (eg. «Wehrmachtteile»). Anførselen skyldes således mangel på kjennskap til de faktiske forhold. Hadde sådanne «Truppenteile» forekommet, ville de — i likhet med andre nordmenn i utlandet — ha stått fritt også uten major Neefs presisering av forholdet, nemlig til tjeneste som **frivillige**.

Ifølge statsminister Nygaardsvold (radiotale 25/6. 40) var det bare frivillige som fulgte regjeringen til England.

At regjeringen var ubundet av kap.avtalen på grunn av major Neefs foran nevnte

dagboknotat, er en uholdbar synsmåte, når det gjaldt iverksettelse gjennom forsvarrets øverste sjef av et protokollert regjeringsvedtak uten forbehold. Hvis regjeringen skulle være ubundet, måtte dette vært spesielt nevnt både i vedtaket og i selve avtalen. «Nordmenn» i utlandet refererer seg til enkeltpersoner. Som saken ligger an forpliktet kap. avtalen **Norge**, dvs. den norske stat*). Se Morgenstjerne: Statsforvaltningsrett, bind I, s. 62. Ratifikasjon var upåkrevet (Hagerup: «Folkerett» s. 273).

*) General von Falkenhorst — som må forutsettes å være den mest kompetente til å uttale seg om det tyske *officielle* syn på kap.avtalen ifølge den tyske hensikt med formuleringen av § 1 — har som vidne i Braunschweig erklært at den norske konge, dvs. den norske stat, ikke hadde rett til å begynne krig igjen (Arb.bl. 31/7. 47.)

Dette viser også at det ikke fra tysk side har vært noen «stilltiende forståelse» angående kapitulasjonens karakter av våpenstillstand som hevdet av den norske forhandler. Jfr. i denne forbindelse Kohts prov i Skancke-saken: «Uttrykket våpenstillstand var overhodet ikke anvendt i vårt forslag» (Morgenbladet 29/11. 47).

Når intet er anført om frist og betingelser for kampens gjenopptagelse, som normalt forutsatt for våpenstillstandsavtaler, kan sådan avtale nårsomhelst oppsies, og kampen gjenopptas etter stedfunnen offisiell notificering (Oppenheim «International Law» II, § 240). I det foreliggende tilfelle var avtalens karakter og varighet imidlertid gitt av bestemmelsen om hel avlevering av forsvarsmaktens krigsmateriell, og om at *samtlig*e stridskrefter skulle nedlegge våpnene og forplikte seg til ikke å

gjenoppta kampen for krigens varighet.

Det har således ingen hensikt å fortolke avtalen som våpenstillstand. Om plikten til å overholde sådan avtale er i «International Law» § 239 anført bl. a.: «Any violation of armistices is prohibited, and, if ordered by the Government concerned, constitutes an international delinquency».

Selv om sist nevnte fortolkning legges til grunn, skulle det således ikke være tvil om at den borgerlige straffelovs uttrykk i § 86: «Krig hvori Norge deltar, eller med sådan krig for øye» ikke lenger var aktuelt, rettslig sett.

Utførlige kommentarer angående avtalens § 1 må forutsettes å foreligge i overkommandoens foran nevnte skrivelse av 12/6. 40 til den norske legasjon i Stockholm (jfr. s. 9, anm. 1) samt i legasjonens ekspedisjon av 6/7. 40 til regjeringen i London, hvormed fulgte avskrift av gen. Ruges brev om kap.avtalen. Disse dokumenter bør nå fremlegges. Enn videre bør fremlegges den senere avtale om utdanning av norske tronber («politistvrker») i Sverige. Denne avtale må ha gitt uttrykk for at Norges krig var slutt, jfr. Haagkonv. V, art. 4.*) fordi Sverige som nøytral stat ikke kunne treffe slik avtale, hvis den norske eksilregering hadde hevdet at den fremdeles var statlig krigførende.

*) «På nøytral makts landområde må ikke dannes kurser av stridende eller åpnes innrulleringskontorer til fordel for en krigførende.»

III. Forskjellige kjensgjerninger som bekrefter det faktiske opphør av den statlige norske krigføring pr. 10.6.40.

Av kjensgjerninger som viser at krigen faktisk opphørte pr. 10/6. 40 — og at forholdet ble oppfattet således — skal nevnes følgende som er av interesse:

A. Kongens svar til Stortingets presidentskap 3/7. 40 og 17/7. 40 (U. K. 3, s. 95 og 99):

3/7: «Då det i presidentskapets forslag er omtalt, at nyvalg til Stortinget først kan bli holdt «etter fredsslutningen», forutsettes altså at Norge ikke kommer til å få fred før krigen mellom stormaktene er ført til ende. Heri har presidentskapet utvilsomt rett.»

(Forts. side 7)

MED EN SOVJETSOLDAT I VERDENSKRIGEN

For FOLK OG LAND av armenieren Jerwand Dshanian.

Over hele Krim føler man naturens «urettferdigheter», men kanskje sterkest nettopp på den kertsjke halvøyen. Som om Gud ikke hadde skjenket vann i det hele tatt til denne del av Krim's territorium, marsjerte vi kilometer etter kilometer uten å treffe på noen vannkilde noe- steds. Man skulle tro at vi vandret gjennom Saharas sandørken slik virket dette vannfattige landområde på oss, som om det ikke hadde noen grenser. Militærtropper, alskens kjøretøyer og krigsmateriell av alskens slag har stampet jorden flat, forvandlet stener til grus eller støv og de fastboende krimboere påstod at det hadde suget inn all fuktighet, som om jorden ikke hadde vært annet enn en forsluken drage.

Vi hadde startet marsjen ved ni-tiden om morgenen og klokken tolv var vi fullstendig gjennomvåte av svette — det var midt i august måned — da solen sto rett over våre hoder og smeltet oss til fullstendig oppløsning legemlig og sjelelig. Mange av fangene følte seg tilsist helt kraffløse og fikk vanskeligheter under marsjen. De svakeste, som ikke kunne tåle det svære presset av heteslag som truet og tørsten falt nesten sammen og kunne nesten ikke gå, og vi andre måtte, selv om vi var mindre kraftige, yde dem bistand og dra dem med oss.

De tyske vokterne hadde vært klokere enn oss og hadde fylt alle sine kasseroller med vann før avreisen og kunne ta det med større ro under marsjen. Tvertimot drev de på oss og krevet at vi for all del ikke måtte svekke tempoet i marsjen for å nå tidsnok frem til byen Kertsj, en avstand av 18 til 20 kilometer, som de regnet med at vi kunne tilbakelegge til vi kom frem om ettermiddagen. Vi hadde passert en del landsbyer men heller ikke der var

det noe vann å få, selv de daværende bønder måtte hente vann fra fjerntliggende steder. Bare de aller svakeste av oss fikk noen skvetter vann av disse bøndene så de kunne komme litt til krefter og fortsette marsjen. Bøndene selv beklaget seg over ikke å kunne forsyne oss alle med det dyrebare vann som de selv var så opprødde for. Vannet som var så livsviktig for dem selv var virkelig meget kostbart. Idet vi passerte en krimtatarisk landsby fikk vi befaling om å gjøre holdt i nærheten av kirkegården noe utenfor landsbyen for der å kunne ta oss en middags-pause.

Kirkegården så ikke ut i det hele tatt. Den lå der i en slik uorden og var i en så kaotisk tilstand som det overhodet kunne tenkes mulig for en kirkegård. Mens kristne kirkegårder er preget av en bestemt orden og med blomstersmykkede graver, prøvde med monumenter, gravstener og kors som minne om de avdøde, fantes her ingen av delene. En del stenmassiver i kvadratform dannet den eneste pryde. Og så lå der stygge stener kastet på gravene enten skråttstillede eller rett og slett lagt over gravene. Spredt omkring lå der gjen-glemt papir og tomme hermetikkbokser, så det så ut som en søppelplass. Fangene kunne ikke annet enn smile over muhamedanernes gravplass, hvis mangel på orden man vanskelig kan forså.

Mens vi satt der under vårt måltid sa de tyske vokterne at det lå en vannkilde like ved veien som førte til Kertsj, ikke så langt borte, hvor vi kunne drikke så meget vi ville.

Nu så de tyske vokterne på klokkene sine og ga ordre om marsj videre. De var meget nøye med å passe tiden, ikke et minutt mindre eller

(Forts. side 8)

General v. Falkenhorst har gitt klart uttrykk for det tyske syn på kapitulasjonsavtalen.

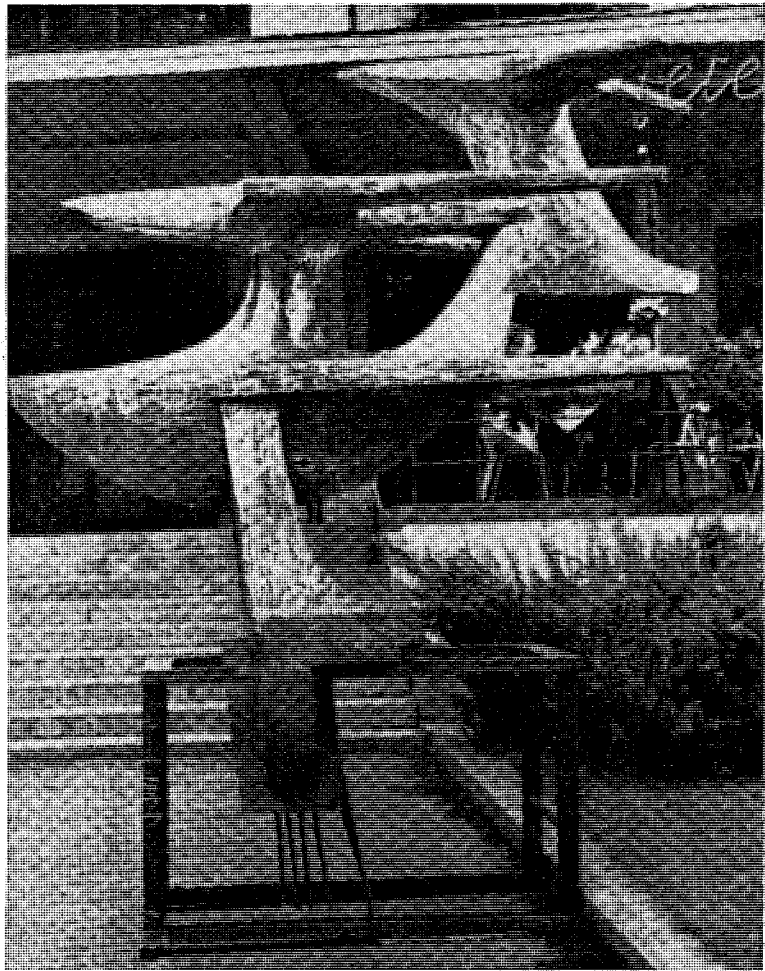

Den russiske landsby hvor det ble hentet vann fra en vannolle.

HORS DE COMBAT:

XIX

FRA KULTURFRONTEN

Kulturblokk foran inngangen til redselskabinettet Statens Høstutstilling.

Med noen forbauselse leste vi at byråsjef fru Ingeborg Lyche var utnevnt til direktør for Statens kulturfond. Vår første innskytelse var at nå gikk det for vidt med den borgerlige regjerings smisking for A.P.-ene, og vi skulle formelig tro at man la direkte an på å ergre og irritere dem som hadde stemt A.P. ned ved valget, ikke minst de titusen NS-folk som ble tungene på vektskålen. Vi har intet som helst mot fru Lyche personlig, men desto mere mot det hun står for. Hun gjaldt for å være en typisk representant for A.P.'s venstre fløy og var bl. a. bidragsyter til «Kamp og kultur», leftistenes spesielle blad som gjorde seg bemerket ved gemene angrep på nasjonale kunstnere. Vi skulle tro at den nye direktør i stedet burde ha vært en som ville forsøke å bremse det A.P.-spekkete Statens kulturråd når det altfor frekt gikk inn for å støtte sine egne.

Men da en av våre venner pekte på et faktum som i øyeblikket hadde unngått vår oppmerksomhet, begynte vi å tenke nærmere over saken. Kirkedepartementets kontor for kunst og kulturarbeid, hvis sjef fru Ingeborg Lyche nå er, er en av nøkkelposisjonene i kunstlivet. Vår venn ba oss se nærmere på de personer som f. eks. innen filmsektoren hadde fått Statens økonomiske støtte. Og ganske riktig, her traff vi straks på

2 bla' A.P. Bang-Hansen fra Arbeiderbladet og «Orienterings»-løperne Sigurd Evensmo og Sigbjørn Hølmehakk. Det er vel mere enn en tilfeldighet at manuskriptet til filmen om Fridtjof Nansen er forfattet av Evensmo og Bang-Hansen, ivrig understøttet av en smidig Rolf Stranger som alltid er å finne på plass når kulturradikalerne skal fores med feite «bein», mens han er merkelig tilbakeholdende overfor kunstnere som man skulle tro sto ham politisk nærmere. Kikker man på listen når det gjelder økonomisk understøttede kunstnere fra andre grener av kunstlivet så møter øyet påny en rekke A.P.-folk.

Borgerlig kulturpolitikk: Fru Ingeborg Lyche utnevnt til direktør for statens kulturfond.

Ligger det ikke nær å anta at denne støtte ofte kan ha skjedd til fortrenghet av nasjonale kunstnere?

Har regjeringen ved å frita fru Lyche for vervet som leder av kulturkontoret ment at hun skulle «sparkes oppover» for å bli kvit henne? Kan vi nå vente at den nye sjef for kulturkontoret blir en som representerer et syn motsatt det som A.P.'ene er eksponenter for? Det er på høy tid at regjeringen viser ansikt i kulturspørsmål. Altfor lenge har den trutt diltet i A.P.'enes fotspor.

Det er meget som tyder på at nasjonale kunstnere er ved å miste motet. Den langvarige A.P.-ledete kunstterror har knekket mange av dem. Talent, vilje og pågangsmot hjelper lite når man gang på gang støter pannen mot A.P.-muren. Vi ser da også selv på felter hvor A.P.-ene ialfall tilsynelatende ikke har makten, så følger man den samme linjen: frem med kulturradikalerne, ned i glemselen med nasjonale kunstnere. Det gjelder visst for enhver pris å holde på den rette hesten, og det er tydelig at tilliten til den borgerlige samlingsregjeringens fortsatte beståen ikke er altfor stor — dertil har den skuffet for meget. Hittil ialfall. Men ennå er det tid. Hvis det da ikke er Venstre som er den store bøygen. Vi kan ikke nettopp påstå at vi stoler så overvett på Dagbladets sjefredaktør. Mon det er han som er «liket i lasten»? Det skulle ikke undre oss.

Da A.P.-mannen Arve Moen foreslo for bystyret at det hvert år skulle utdeles en kulturpris for Oslo på 25 000 kr. så må man tilgi oss at vi straks ble besjelet av en stygg mistanke. Var denne pris tenkt som belønning til fremtidige A.P.-kunstnere? Erindringen dvelte ved dengang Arbeiderbladets husdikter, rimsmiden Arne Paasche Åsen, fikk Oslo bys stipendium. En åpenbar forurettelse mot kunstnere som i uendelig høyere grad kunne ha fortjent det.

Denne gang var man imidlertid smarte nok til i første omgang å la prisen gå til professor Francis Bull, et valg få kunne ha noe særlig å innvende mot. Men neste gang? Snur da årets velvillige Janusansikt seg til den annen side og vi får se A.P.-politikernes kyniske grin i stedet?

Priser og belønninger i offentlig regi er ikke et oppbyggelig kapittel. Vi husker altfor godt de mange pinlige (Forts. side 6)

MORAL

Hva har så den hvite mann og hans demokrati bedrevet i dette århundre?

I krig er det spørsmål om en eneste ting: Moral i alminnelighet og kampmoral i særdeleshet. Det var moralen som berget romerfolket i den 2. puniske krig, det var den moral den utvalgte Jeanne d'Arc brente inn i franskmennenes sinn som befrikk landet og skapte Frankrike, og det var russernes kampmoral, banket inn i folket av rikets største statsmann — Stalin — som seiret i den annen verdenskrig.

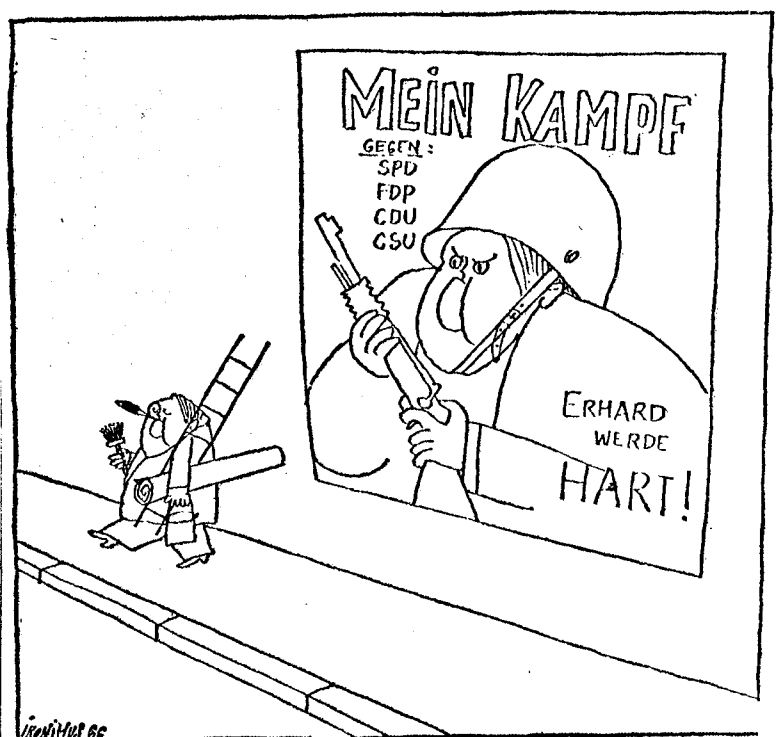
Det er nu tydelig for den ganske verden at Vietconøns kampmoral er fremragende. Like tydelig er det at amerikanernes kampmoral er yn-

kelig. Der borte i Usen, frihetens høyborg, praktiserer man demokratiets tøvede for og imot, der skrives, tales og demonstreres mot krigen, og dette i et rike i krig, i et rike på randen av borgerkrig. Amerikanernes moral er en kjøpmannsmoral, en moral ut fra liberal-kapitalismens rentabilitetsvurderinger. Vi kjenner den stund da et folk ble stillet på valget, men kjøpmannen gikk sin moral tro til sitt kjøpmannsskap, bonden sin moral tro til sin åker. Historien forteller oss hva resultatet av den moralske svikt ble, ikke sten på sten tilbake. I sannhet de guddommelige lover er forferdelige i sin virkning.

I dagens kamp på liv og død har Vestens demokrati tatt ibruk et ekte demokratiske knep. Guds eksistens bestrides. For en dårskap! Det å bestride Guds eksistens er å bestride menneskehetens historie.

Hva har så den hvite mann og hans demokrati bedrevet i dette århundre? To verdenskriger, skapt og prøvekjørt atombomben, ynket og veet seg over Hitler og hans barbari, hjernevasket Vesten med sitt demokrati, knust all opposisjon og forøvrig hengitt seg til den mest tøylesløse umoral.

Ute i verden er det noen som er blitt betenkt, og noen sommerlige småbølger er også rullet opp til våre strender. I årevis har vi lest om så og så mange soldater gått iland, (Forts. side 8)

Den tyske Erhard, hvis «Wirtschaftswunder» holder på å gå i oppløsning, er ute i hårdt vær for tiden. Spesielt er hans stilling svekket etter forsvarskrisen og etter det misslykkede besøk i USA. Det er ikke bare sosialdemokratene som går til angrep, men også hans egne. Etter oppgjøret med generalene bragte «Die Presse», Wien ovenstående karikatur med underskriften «Egenreklame».

Tysker mister tålmodigheten —

8 år nu også har forfulgt og dømt tidligere NS-forbrytere! (I mellomtiden allerede over 80 000!)

Men om de uhyrlige forbrytelser som det nesten ikke går an å skildre, som Tysklands tidligere fiender — som nok engang hadde påtvunget Tyskland en tilintetgjørelseskrig — tales det ikke fra offisielt hold, hverken fra kirkens eller fra statens side!

Herved oppstår det i største omfang hos den oppvoksende ungdom i hele verden det falske inntrykk at det bare ble begått forbrytelse fra tysk side og at våre tidligere motstandere alle var «gentlemen»!

Denne åpenbart bevisste ignorering av motstandernes forbrytelser førte til ensidig fordømmelse av Tyskland, noe som er så meget mer grotesk som Tyskland aldri ville noen krig, ennsi noen verdenskrig.

Utenfor Tyskland finnes det en rekke meget seriøse bøker om krigsskyldspørsmålet, som f. eks. av engelskmennene Russel Grenfell, A. J. P. Taylor, amerikanerne Harry Elmer Barnes, David Leslie Hoggan, Frederic R. Sanborn, William Henry Chamberlin, William L. Neumann og Charles Callan Tansill, franskmennene Maurice Bardèche, René d'Argile, J. Ploncard d'Assac, Jacques Béarn, Henri Cocton, Pierre-Antoine Cousteau, Raymond Geouffre de la Pradelle, Henri Lebre og Michel de Menny. Her må man heller ikke glemme de betydelige arbeider av den for tiden sikkert største levende historiker, Jacques Benoist-Méchin, som lidenskapelig søker etter sannheten.

Alle disse forfattere frikjenner på basis av sin historiske forskning Tyskland for anklagen om eneskyld for krigen!

For øvrig burde vel allerede Churchills ord, som han skrev i sine memoarer være tilstrekkelige: «Denne krig (2. verdenskrig) var en engelsk krig og gjaldt tilintetgjørelsen av Tyskland!»

Det såkalte «Überleitungsvertrag» som de vestlige allierte sluttet med Bundesrepublikken ble undertegnet

23. oktober 1954 i Paris og offentliggjort 31. mars 1955 i Bundesgesetzblatt II, side 405 og flg. Artikkel 3 i denne avtale ble undertegnet for Bundesrepublikken av Konrad Adenauer, for USA av Dean Acheson, for Frankrike av Robert Schumann og for England av Anthony Eden! Denne avtale forbyr rett og slett at forbrytelser begått

av vestlige allierte i eller etter krigen forfølges eller straffes av de tyske myndigheter.

Denne uhyrlighet, denne urett mot hans eget folk, har den tyske katolske kansler undertegnet! Man spør full av forferdelse: «Hvorledes kan det være mulig at en kansler undertegner noe som stempler hans eget folk som det eneste forbryterfolk i hele verden? Ja, at han undertegnet noe som tar vekk muligheten for at hans eget folk vederfares rettferdighet?»

Man spør seg selv gysende: «Hvor blir det av kristendommen når en kristelig politiker undertegner en avtale som diffamerer hele hans folk? Man spør seg videre med dyp bekymring hvorledes det skal gå med et folk hvis biskoper ikke stiller seg beskyttende foran folket i den kristelige kjærlighets og sannferdighets navn! Man spør seg hva det skal bli av et folk hvis representanter ikke er rede til å kreve rettferd for sitt folk, — mens de til overmål er rede til å sone forbrytelser fra den egne statsledelse under det forgangne system likeoverfor andre? Et slikt folk må føle seg forrådt av den egne ledelse.

Eminense! For et folk som vedvarende blir tvunget inn i en kollektivskam av de kirkelige og statlige myndigheter, for et slikt folk blir også kristendommen tvangsmessig utrolig. Den blir istedenfor kjærlighetens religion til det evige hats religion (etter gammeljødisk prinsipp!)

Eminense! Når de kirkelige myndigheter stilltiende godtar denne avtale som ensidig belaster deres folk — kanskje under godt ment hensyntagen til Frelseres ord: «Dømmer ikke for at I ikke skal dømmes!» — så må da dette gudsord også — ja, først og fremst, gjelde likeoverfor det egne folk!

Det vil si at så lenge en ikke fra kirkens og statens side i all offentlighet ærefullt minnes, på samme måte som hittil i de tidligere konsentrasjonsleire Buchenwald, Dachau osv., de millioner tyske vergeløse barn, kvinner, menn, oldinger, som for eksempel grusomt omkom i de anglo-amerikanske bombeangreps helvete, eller fremdeles lemlestet fører en kvalfull tilværelse, så lenge er kristendom i praksis død!

Eminense! Hvorfor minnes ikke de tyske biskoper de tyskere som allerede lenge før annen verdenskrig ble torturert og myrdet i Oberschlesien og Polen, for bare å nevne to områder? Hvor-

for ikke minns, for bare å regne opp noen eksempler, som alle er dokumentariske, Hitlerjunge som ble revet istykker med hester av russerne? Hvorfor ikke de mange hundre kvinner og piker, som etter russerne og polakkenes innmarsj i Neustettin i henhold til beretninger fra øyenvitner levende fikk brystene skåret av og hvis underliv ble ødelagt med jernstenger slik at de døde i et blodbad under sine torturisters jubelskrik? Hvorfor ikke den kvinnelige befolkning i Landsberg/Warthe, barn ibefattet, som i henhold til en italiensk leges beretning etter russernes innmarsj inn til 1 prosent ble smittet med visse fryktelige sykdommer? Hvorfor ikke de tyske kvinner, barn og menn i alle aldersklasser, som av tsjekkerne på offentlige plasser (f. eks. sportsplasser) ble skjendert på det grusomste, torturert og myrdet? Hvorfor ikke de menn, kvinner og barn som ble korsfestet av tsjekkerne? Hvorfor ikke de tyske flyktninger fra Øst-Preussen, Vest-Preussen, Schlesien og Oberschlesien, som av russiske panservogner ganske enkelt ble valset flate? Hvorfor ikke de tyske spebarn som under flukten frøs ihjel på sine mødres armer? Hvorfor ikke de tusener av vergeløse tyske soldater som av Titos horder ble drevet sammen i innhegninger og levende hakket istykker? Hvorunder militærkorstestre skulle forhindre at de forferdelige skrik ble hørt for langt. Hvorfor ikke de sårede, ja amputerte fangne tyske soldater som både av jugoslaverne og av italienerne sammenbuntede ble kastet ned i dype grubesjakter og fjellkløfter hvor de elendig omkom? Man fant senere hele fjell av deres skjeletter! Hvorfor ikke de utallige tyske soldater, for størstedelen ennu ganske unge gutter i 17—18-årsalderen som av amerikanerne i levende live ble kastrert? Hvorfor ikke de utallige tyske menn og som sultet ihjel i allierte konsentrasjonsleire? I sannhet skrik som aldri opphører å lyde!

Alle disses blod skriker ved Guds trone etter Wiedergutmachung! Og ikke engang biskopene minnes disse sine landsmenns spesielt tunge ofre!

Min Gud, slik kunne jeg, Deres eminense, så lenge jeg ønsket legge frem for Dem den tysk passions grufulle tragedie! Det skal i dette brev imidlertid være nok med dette. (Man regner ialt med ca. 20 millioner tyske mennesker som denne urett-

Kulturfronten -

(Forts. fra side 5.)

stortingsdebatter om diktergasjene, og ingen må et øyeblikk anta at vi har den aller ringeste mere tiltro til våre kommunale politikere. Tvertimot. Når kledeshandlere og renovasjonsarbeidere kan sette seg til doms over kunstnere og deres verk, så burde selv en halvt imbecil forstå at her er det «something rotten». Vi har da også gjennom årene opplevet altfor meget i retning av politiske belønninger og hensynsløs skyventil-side av folk som man av en eller annen grunn misliker. Det siste gjelder først og fremst dem som har sine meningers mot og har våget å tale Roma (dvs. de kommunale kunstpolitikere) midt imot. De er i politikernes øyne «kjedelige fyrer» som man ikke skal ha noe å gjøre med og som man gjerne ser styrtet ned i fattigdommens og håpløshetens avgrunn, hvor forresten noen ekstra skubb også gjerne får dem til å havne. Nei, da er «pussige mennesker» langt å foretrekke, smiskende ubetydeligheter som er passende servile og som kan rive av seg billige vitser til kommunal forlystelse. Det hender endog at disse halv-kunstnere blir budne med i kommunalpolitiske tafler til hjerpe, Napoleonscognac og annet schnadder.

Også priskonkurranser på kunstens område kan være tvilsomme greier ennskjønt det selvsagt hender at man på den måten kan oppdage sjeldne talenter. Vi behøver bare å minne om dengang

ferdige krig mot Tyskland har krevet! Nøyaktig det tall som ble krevet alt av Clemenceau i første verdenskrig!

Dessuten forelå Morgen-thauplanen allerede før begynnelsen av annen verdenskrig og allerede straks etter først verdenskrig krevet jøden Ehrenburg uten opphold drap av alle tyskere! (På den tid fantes det som kjent intet nasjonalistisk Tyskland!)

Til ytterligere orientering for Deres eminense tillater jeg meg å gjøre oppmerksom på en nylig utkommen bok av Erich Kern: «Verbrechen am deutschen Volk», Verlag K. W. Schütz, Göttingen og på boken «Dokumente zur Austreibung der Sudeten-deutschen», utgitt av arbeidsfellesskapet til ivaretagelse av sudetertyske interesser.

Jeg ber Deres eminense å tro meg at den skammelige fortieelse av grusomheter som er begått mot det egne folk, er gal. Det er urett likeoverfor folket fordi det derved kommer i et falsk lys.

(Forts. i neste nr.)

Karl Holter vant den skandinaviske æresprisen for sin mesterlige roman «Skinnbrevet».

Men altfor ofte er resultatene ytterst tilfeldige. Og hvordan skulle de egentlig bli annerledes? Til en eller annen konkurranse kommer det inn f. eks. 150 manuskripter som skal fordeles på en jury på 3 medlemmer. Det er naturligvis uoverkommelig for disse 3 å lese samtlige manuskripter, så vanligvis blir de da delt i 3 like store hauger. Det er høyst usannsynlig at hvert enkelt jurymedlem gidder å lese særlig nøye gjennom selv 50 manuskripter. Det blir vel til at han kikker mere eller mindre flyktig igjennom dem, og så plukker ut et par-tre som så får være med i den avgjørende sisteomgang.

En herværende avis hadde nylig utlyst en konkurranse om de tre beste kriminalnoveller. Det kom inn 300 manuskripter som skulle leses av den 3 medlemmer sterke juryen, hvorav helten fra Ileburazziaen, den fra tallrike uløste kriminalsaker bekjente **L' Abbé-Lund** var den ene. Med en slik kapasitet som medlem var det ikke til å undre seg over at det endelige resultat ble merkelig. Førstepremien var et så opplagt plagiat at selv en med et begrenset kjennskap til kriminalitteraturen måtte smile. At herr kriminalsjefen ikke oppdaget det var naturligvis i stilen. Når oppdager han noe?

En av våre venner fortalte oss nylig om den filmmanuskriptkonkurranse som herr Stranger for noen år siden fikk den lyse idéen til. De tre premierte manuskripter var alle sammen ubrukelige. Konkurransen kostet visstnok henimot 100 000 kroner, inklusive den uunngåelige avsluttende festsouper, så det måtte sies å være vel anvendte penger.

For en del år siden ble det holdt en skuespillkonkurranse. Også resultatet av denne var en ynkelighet og neppe ansporende for flere konkurranser av lignende art. Blant de skuespill som kom frem i lyset var det bare ett eneste spillelig stykke, «Herren og hans tjener» av vår gamle uvenn Axel **Kielland**. Det ble selvfølgelig ikke premiert, men fikk bare «Hederlig omtale». Noen stor dramatisk diktning var det ikke, men ialfall brukbart teater — i sterk motsetning til premievinnernes produkter.

Vil alt bli bedre hvis kunstnerne får stille med sine egne saker? Det kommer i høy grad an på. Systemet er jo idag at når det nedsettes et eller annet «utvalg» av kunstnere for

Quislings siste radiotale — —

(Forts. fra side 2)

en konsekvent kamp mot kommunismen og for å holde Norge utenfor krigen, som vi klart og tydelig så komme nærmere år for år, til slutt dag for dag. «Norge nøytralt!» var et av våre mest brukte slagord.

Vi var klar over at en krig mellom England og Tyskland ikke bare ville være en ødeleggende broderkrig mellom Europas to største kultur nasjoner, men også ville gi Russland og bolsjevismen sjangsen til å undervinge Europa. Under alle omstendigheter ville Norge da bli trukket inn i krigen.

Derfor arbeidet vi også etter evne for en forsoning mellom England og Tyskland, mens så mange andre krefter her i landet gjorde sitt beste for å forgifte forholdet mellom disse våre to frende-

å gi innstilling f. eks. om stipendier, så er det politikerne som bestemmer hvem som skal sitte i utvalget. Kaster vi et blikk rundt på de forskjellige «utvalg», så oppdager vi straks at de er rundspekket med A.P.-folk. Og så er vi nøyaktig like langt. Politikerne har da sikret seg at man følger det gamle latinske ord «Asinus asinum fricat», hvilket fritt oversatt betyr at det ene røde esel gnir det annet røde.

Og istedenfor å passe sine egne saker opplever vi nesten daglig at et eller annet politisk oppnevnt «råd» eller «utvalg» blander seg opp i det som ikke vedkommer dem. Protester mot Ian Smith i Rhodesia eller mot Apartheid i Sør-Afrika er særlig populære emner. Nå skulle man tro at de hvite i Rhodesia og Sør-Afrika burde ha all vår støtte og sympati. De står med ryggen mot muren og bare deres mot, fasthet og besluttsomhet holder dem i live. Slapper de av et øyeblikk eller de mange tåpelige «kulturprotestanter» omsider får sin vilje, så vil de uvegerlig bli massakrert på det grusomste av de sorte horder.

Nå nærer vi dessverre ikke noe synderlig håp om at protestdilla vil avta nevneverdig hvis endelig de mange «kulturutvalg» får en sammensetning mere i tråd med den sittende regjeringens syn. Smitten har angrepet altfor mange, selv av dem en skulle vente noe annet av. Men en viss bedring har vi dog lov til å vente hvis regjeringen maner seg opp til å rydde opp i den røde Augias-stall av «råd» og «utvalg». La gå at det ene esel forsatt vil gni det annet, men det vil da ialfall ikke bli røde esler.

Hors de Combat

folk, og de andre stod likegyldig til dette så alt avgjørende spørsmål.

Da så katastrofen for vårt lands vedkommende endelig ble utløst den 8. og 9. april 1940, var det en klar konsekvens av vår tidligere politikk at vi med all kraft gikk inn for å avverge at Norge ble krigsskueplass. Vi dannet en nasjonal regjering og godtok det tyske memorandum av 9. april 1940, som krevet en fredelig besettelse av Norge for å opprettholde freden i Norden og møte de engelskfranske angrep. De tidligere statsmakter rømte og erklærte Tyskland krig, hvorved den tyske besettelse av landet en tid antok krigerske former, noe som landet ellers kunne vært spart for. Vi innså klart og det var av avgjørende betydning for vårt standpunkt, at det var umulig for Norge og Norden under de daværende forhold å stå seg i en kamp mot Tyskland. Hele Norden og Sverige med ville blitt nedkjempet og fått dele Polens skjebne mellom Tyskland og Russland.

Vi så også, og med rette, i Tyskland Europas og Nordens bolverk mot bolsjevismen.

Jeg vil ikke her gå nærmere inn på hvorledes vår aprilregjering etter knapt en ukes tid ble styrtet ved enkelte norske intriganter kortsynte og skjebnesvangre virksomhet, og hvorledes Norges frihet og selvstendighet således gikk tapt, og landet ble påført svære finansielle og materielle omkostninger.

Når dette intrigespill og den tidligere regjeringens politikk ikke har hatt mere ødeleggende følger for landet enn det hittil har hatt, så er det ikke disse menns fortjeneste, men det skyldes utelukkende min og Nasjonal Samlings innsats, hvorved det efterhånden også lykkedes å arbeide Norge opp av den ydmygende og ulykkelige stilling som det således var brakt ut i.

Jeg antar derfor at bedre enn all negativ kritikk og hysteriske fordømmelse passer kanskje på oss en sats av den kjente danske folkerettslærde Erik Brül i en vitenskapelig folkerettslig avhandling for flere år siden i «Nordisk Tidsskrift for Internasjonal Rett», hvori det heter:

«Det statsoverhode, den regjering, respektive embetsmenn som stiller seg til okkupantens disposisjon, fortjener så langt fra i denne anledning å betegnes «overløpere» eller lignende, at de tvertimot derved gjør deres land en tjeneste, der efter omstendighetene er vesentlig større — og ikke stiller mindre krav til mot og personlighet — enn

med våpen i hånd å motsette seg en besettelse, for slett ikke å tale om ved flukt å unndra seg sine forpliktelser.»

Uttrykket «til okkupantens disposisjon» er ikke det rette uttrykk for vårt vedkommende. Men ellers tillater jeg meg fullt ut å ta denne folkerettslige anerkjennelse til inntekt såvel for meg personlig, som for den nasjonale norske regjering og hele vår nasjonale samlingsbevegelse. Jeg føler meg sikker på at selv om denne oppfatning ikke i dag deles av alle mine landsmenn, så vil det bli historiens dom over vår virksomhet i disse fem lange og tunge krigsår.

Vi har alltid hevdet Norges og det norske folks interesser, og vi har vært i den stilling at vi har kunnet vareta de norske interesser likeoverfor okkupasjonsmakten **ulike bedre enn noen annen norsk myndighet ville vært i stand til**. Vi har også alltid stått fast på det standpunkt at Norge er et fritt, selvstendig, udelelig og uavhengelig rike, hvis suverenitet er bare midlertidig innskrenket ved en militær okkupasjon.

På vår side har vi den hele tid ansett denne okkupasjon som en fredelig og ikke fiendtlig besettelse, hvis erklærte formål var å sikre freden i Norge og Norden mot angrep og derved yte de skandinaviske folk sikkerhet for at deres land ikke ble slagfelt og kanskje skueplassen for de frykteligste krigshandlinger. Vi oppnådde også okkupasjonsmaktens, såvel der Führers som den tyske riksutenriksministers og Reichskommissars gjentatte ganger avgitte offisielle erklæringer om at når denne oppgave var uttømt, skulle Norges selvstendighet gjenopprettes i videste omfang.

Denne vår politikk har vært og er overensstemmende med Norges nasjonale interesser og varetagelsen av folkets eksistens og også i virkeligheten i samsvar med hele det norske folks nøytralitetsvilje, som hverken ønsker krig eller bolsjevisme. Den er også en logisk og naturlig fortsettelse og konsekvens av Nasjonal Samlings iherdige og vedholdende kamp i årene før verdenskrigen for å redde Norge fra krigen og kommunismen.

Ved denne politikk og regjeringens og Nasjonal Samlings innsats forøvrig har folkets liv stort sett kunnet gå sin daglige gang i krigsårene, og landets forsyninger kunnet sikres bedre enn i de fleste krigsrammede land. Samtidig har det også lykket vårt riksstyre å bevare den norske ad-

ministrasjon intakt og spare landet og folket for manøve og store lidelser og ofre, og også å skape grunnlaget for et nytt folkesamfunn, for en sosial nyordning som svarer til utviklingens krav og folkets tarv, og som under alle omstendigheter vil tvinge seg frem.

I enkelte ting har vi kanskje feilet og i mange ting har vi under krigens trykk ikke nådd hva vi tilstrebet. Men ingen kan med rette benekte vår ærlige vilje og heller ikke at vi også virkelig har gjort en stor innsats for folk og land.

Jeg ønsker også å understreke at dette riksstyre er et norsk styre og ikke innsatt av okkupasjonsmakten. Det ble dannet av meg som selvstendig norsk politisk fører for den eneste resterende politiske organisasjon i landet, ved en norsk rettsakt efter at Norges høyesterett hadde uttalt seg om lovligheten av et sånt skritt, og er derpå anerkjent av okkupasjonsmakten, og landets styre ledes i samsvar med Grunnloven og den norske regjeringens kunnngjøring av 5. februar 1942.

Alle ansvarsbevisste nordmenn må nu i samarbeide og gjensidig forståelse søke å løse på fredelig måte de svære problemer som vårt land står overfor. Vi på vår side er villige til å samarbeide med alle lojale og positive krefter som går ærlig inn for folkets vel og Norges beste. Men jeg vil samtidig ta avstand fra enhver mulig tendens innen våre rekker til å gå med på kompromiss når det gjelder våre nasjonale og sosiale prinsipper. Det ville til slutt bare føre til ren selvoppgivelse og til frafall fra det som vi har gått inn for. Det er tvert imot ved å holde fortsatt fast og urokkelig ved vår hittil ubrutte linje at vi i Nasjonal Samling kan oppfylle vår misjon og bidra til å redde land og folk. Vi er villige til ethvert offer som kan sikre vårt folks fremtid, men vi er ikke villige til å gjøre oppofrelser og innrømmelser som kan sette den fremtidige utvikling i fare. Vi akter ikke å svikte vår sak og heller ikke å prisgi landet og våre landsmenn og kampfeller til løsløshet og bolsjevisme.

Idet den nasjonale regjering således fortsetter å utøve regjeringmakten og er rede til samarbeide på bred basis og i videste omfang med alle andre positive krefter i dette land, vil jeg slå fast at regjeringen med alle lovlige midler vil opprettholde ro og orden og fortsatt vil gjøre sitt ytterste for å hindre at Norge blir skueplass for borgerkrig.

Dette er og blir vår hovedoppgave, en oppgave som på vesentlige punkter faller sammen med oppgaven til den tyske forsvarsmakt i

Norge, i den utstrekning denne også har som formål å holde Norge intakt, sikre ro og orden i landet, avvise angrep på landets grenser og verne det mot bolsjevismen. De norske væpnede avdelinger — det vil jeg uttrykkelig understreke — har dog utelukkende til oppgave som et **norsk ordensvern** under norsk kommando og overledelse å beskytte norsk liv og eiendom og å sikre ro og orden for derved å garantere en fredelig utvikling i landet, altså en ren **politi- og sikringsoppgave**.

Et hovedpunkt må vi i den foreliggende alvorlige og skjebnesvangre utvikling ha for øye. Det som vi idag står overfor er ikke et isolert norsk eller nordisk problem. Det er et europeisk problem. På den annen side må vi være klar over at for oss gjelder det først og fremst å bevare vårt eget land så uberørt av ytre og indre krig som overhodet mulig. Derved bidrar vi også mest virkningsfullt til det heles redning, hvorav igjen til syvende og sist også redningen av vårt eget land avhenger.»

Krigføringsproblemet - -

(Forts. fra side 4.)

17/7: «Og ingen kan være i tvil om at så lenge det råder **krig mellom Storbritannia og Tyskland**».

Det slås her fast at den pågående krig var en sak mellom stormaktene. Norges krig var ikke lenger aktuell. Jfr. anm. 2, s. 45.

B. **Kronprins Olavs tilbud om å bli i Norge.** (U. K. 2 s. 310—311.)

Om den påtenkte ordning med Kronprinsen som hjemmeverende leder av et interimstyre skrev Stockholmsavdelingen (v. Mowinkel, Bull og Wollebæk) iflg. U. K. 3, s. 98*): «På krigsoperasjonene mellom **Tyskland og Storbritannia** vil den være uten innflytelse.»

*) Stockholmsavdelingen fremholdt også ønskeligheten av at Kronprinsessen vendte hjem med barna (U.K. 3, s. 98), jfr. U.K. I, s. 175 om tyske ønsker i denne henseende på bakgrunn av planer om et regentskapsstyre for prins Harald.

Forslaget kunne selv sagt ikke være fremkommet, hvis det var hensikten å fortsette krigføringen. Kronprinsen ville i tilfelle blitt internert. Jfr. dir. Lorentz Vogts artikkel i «Tønsberg Blad» 8. juni 48. Kongens og regjeringens innstilling mot tilbudet ble ikke begrunnet med henvisning til planer om fortsatt krig.

MORAL

(Forts. fra side 5.)

så mange flytokter, så mange kilo bomber kastet, men allikevel, det står på samme naglen der borte i Østen. Og nu har folket i valg flokket seg om sin nasjonale leder. Kanskje er de blitt lei av de breibeinte, velfødde yankees, som synes å foretrekke vinen for feltlivet, gledespikenes budor for slagmarken. Kanskje har Sør-Vietnam gjennomskuet opiums- og hampehandlernes armé og aner deres skjebne, og akter å ta opp kampen mot sine rasefrønder med deres egne våpen og med en likeverdige kampmoral.

En skygge fra fortiden stiger frem og blir påtrengende, den annen puniske krig. Det er vår tids forbannelse at vi ser på Den hellige skrift som en samling eventyr, at vår ungdom ikke kjenner Livius, Cæsars og Tacitus' skrifter.

I Capua, forteller Livius, ble kartagerne demoralisert av overflod og utsvevelser, og forlot byen «arm i arm med skjøger». Og nede i hovedstaden satt et mektig parti som motarbeidet Hannibal og hele krigen. Og en dag dro Hannibal seg tilbake over havet, Roma hadde seiret ved sin overlegne moral.

Og en ulykke kommer sjelden alene, nede i Sør-Afrika lever der tre folk som er besatt av en ukuelig kampmoral. For negrene er saken grei: Kutt halsen over på hver hvit mann, for utopisten og kulturradikaleren er saken også klar: Boikott og slipp negeren løs, men for England og FN er saken penibel, så penibel at de begge har valgt å bli til latter fremfor å gjøre noe.

Tiden og dagen har gitt seg-utslag i Morgenbladet og Farmand, særlig Farmand. Våre vismenn har i årevis lest tanketunge verker, de har studert Spengler og hans Undergang, Steiner og hans antroposofi, lutter undergangsprofeter, og kan fortelle at det Ragnarokk volven fortalte om for tusen år siden er over den hvite mann. Vesten står ved undergangens avgrunn, vestens kulturepoke er avsluttet, og med sinneblandet resignasjon mimrer de frem i sine åndsfallers sprog: Past is past.

For et evangelium i en kamp på liv og død, for en ynkelighetens og usseldomens fane i en tid som trenger førere som byder: Følg meg! Slik taler kun den som benekter den hvite manns skjebnebestemte oppgave i verdensutviklingen. Se på Jomfruen av Orléans. «Gud, himmelens konge, vil det, og jeg er hans datter», ropte hun ut, og reiste de jordvendte til dåd.

Nu, en ulvetid ramler ikke ned i verden som en meteor, den har sin forhistorie, den fødes og utvikler seg. En profet er en person som det er forundt evnen til å skue inn i fremtiden og si at der går veien til livet og der går veien til undergangen. Men det er farlig å være profet, de stenes og korsfestes. Hvor meget lettere er det ikke å stå frem og male tidens billede, ryste på hodet og si at nu bærer det håpløst rett ned i helheimen. Men hvor var disse dagens skribenter da denne ulvetid ble født og vokste frem. Sin moral tro satt de ved sitt lese- og skrivebord og fablet om Utopia. Kun pennehån og penneforakt hadde de tilovers for de krefter som kunne endre verdens gang. Frihet står mot ufrihet. Tøv! Demokrati står mot diktatur. Tøv! Kultur står mot barbari. Tøv! Det er en stålhard kampmoral som står mot en ufattelig umoral. Nu skrives, remjes og skråles det over Kinas ungdom. Ja, disse unge kinesere eier noe som helt mangler våre langhårete, kryllryggede og lommleslitende unge, vilje og moral.

Tiden er ikke uten muligheter, den er en veldig utfordring til den hvite manns fantasi, hans skapende, ordnende og herskende evne. Men hans demokrati, hans menneskerettserklæring, hans FN, hans liberalkapitalisme, hans gudløshet og hans forferdelige umoral står for fall.

A.D.

Sovjetsoldat -

(Forts. fra side 4.)

mere, den fastsatte tid skulle holdes så presis som vel mulig. Og oppstillingen skulle foregå så raskt og så riktig som mulig. Da vi som hadde klokke så på dem, viste det seg at det var gått nøyaktig tyve minutter, som de hadde gitt ordre om å holde midt-dagspause i. Tyskerne viste seg også å få rett da de sa at vi om litt skulle få vann så snart vi hadde forlatt denne kirkegården. Etter bare et par kilometers marsj, kom vi frem til den vannkilden som lå ved siden av veien. Man skulle nesten tro den hadde ligget der stille og ventet på vårt komme for å ønske oss velkommen. Endelig fikk vi det etterlengtede vann!

Brønnen lå midt i sentrummet av en av de russiske landsbyer vi marsjerte igjennom, og befolkningens huser lå på begge sider av veien. Tyskerne stanset kolonnen og ga tillatelse til å drikke vann. Kvinner og halv voksn barn kom ut av husene sine for å hjelpe oss med å dra opp vann fra brønnen, men vi hadde i

Grossadmiral Dönitz

har nylig passert sin 75. fødselsdag, men det offisielle Tyskland fant ingen grunn til å minnes den siste tyske riks-

vår utålmodighet allerede omringet brønnen og vi halte bømte etter bømte fulle av vann, drakk oss utørste og fylte våre kasseroller med vann. Endelig fikk vi virkelig smake vann! Vi trodde nesten ikke våre egne øyne at det virkelig var vann vi så, og det forekom oss som en gave fra himmelen i dette vann-tørste landområdet.

Til å begynne med oppstod der litt håndgemeng og en nevekamp mellom krigsfangene, hvorav noen var utålmodige og fikk istand en del bråk for å komme først til vannet, før noen andre. Men snart gikk det hele i tur og orden, idet de tyske vokterne kom til og la seg opp i saken. De påså nøye at enhver fikk drikke seg utørst. Vi pimpet i oss så meget vi bare orket av den dyrebare drikk og fylte våre kasseroller påny for å ha reserver under den gjenstående del av marsjen.

Vi hadde fått spise oss noenlunde mette og fått drikke vann, så vi følte oss tilfredse, og det sto som en bagatell for oss å fortsette marsjen. Underveis støtte vi på en del biler, motorsykler og andre militære kjøretøyer, som en etter en kjørte frem og tilbake tilsynelatende for å holde en viss kontroll med oss, meget mulig for at en eller annen farlig episode ikke skulle finne sted.

Ved femtiden om eftermiddagen kom vi frem til byen Kertsj. Vi hadde nådd frem til byens utkant tidnok uten noen forsinkelse. Her kom plutselig de tyske voktere med ordre om at vi skulle synge under innmarsjen inn til byen, og det var bare å adlyde ordre. Hver av våre forskjellige folkegrupper satte dermed i med sine egne folkesanger. Ruserne sang på russisk, ukrainere på ukrainsk, og vi armeniere og andre kaukasiere likedan på våre egne språk, mens de tyske voktere akkompagnerte oss under sangen ved å rope trallalla, trallalla når de ikke kunne forstå noen av språkene. Slik virket det temmelig latterlig da vi marsjerte rett gjennom byen Kertsj. Tyskernes hensikt var formodentlig å gi befolkningen inntrykk av at både fanger og tyskere var i et ualminnelig godt humør, og var kommet i god forståelse med hverandre.

—o—

kansler og Wehrmachtsjef. Dönitz overtok i 1934 organiseringen av det tyske ubåttvesen. I 1934 ble han viceadmiral og etter storadmiral Raeders avgang ble han etterforlag av denne hans efterfølger. I sitt testamente utnevnte Hitler ham til sin efterfølger som rikskansler og det falt i Dönitz tunge lodd å avslutte den tapte krig. Den behandling seierherrene gav denne tapre og rettlinjede offiser og statsjef hører til de svarteste flekker i historien.

*

Vi nevnte

i forrige nummer at den polske general i eksil, den polske militære leder av Warszawaoppstanden, Tadeuz Bor-Komorovski er avgått ved døden i det England som svek både ham og hans land etter å ha startet en storkrig under påskuddet av hjelp til Polen. Men ikke nok med det. Nu meldes det at den britiske regjering etter påtrykk av kommunistregimet i Polen også unnlot å være representert ved den gamle forbundsfelles begravelse. Opphisselsen blant eksilpolakkene er da også stor over den britiske regjeringens forhold, og det så meget mere som både den franske og den amerikanske ambassade i London hadde sendt sine militærattacheer til begravelseshøytideligheten. Så England var og ble seg selv til slutt —

*

Bantutilstrømningen til byene stoppes

Industridrivende i byområdene i Sør-Afrika som har etablert og planlagt utvidelse av sine industrier på basis av ubegrenset bantuarbeidskraft, ble nylig advart av viseministeren for bantuanministrasjonen, B. Coetzee, om at de gjorde dette på egen risiko. Han erklærte at tilstrømningen av bantuer til byområdene skulle reduseres, så stoppes og endelig føres tilbake igjen. Når det gjaldt bosettingen av bantuer i deres egne områder, sa ministeren at den industrielle, kommersielle og jordbruksmessige utvikling av bantuhjemlandene skred frem og at landet kunne se frem til en meget sterkere industriell og annen utvikling i grenseområdene de kommende fem år enn i den innledende fase.

*

Sør-Afrikas oljeforsyning

African Express beretter at den sør-afrikanske regjering ikke vil spare noen møye og utgifter når det gjelder

å gjøre Sør-Afrika uavhengig av utenlandsk oljeforsyning. Den nylig myrdede ministerpresident Verwoerd tok selv initiativet til en rekke viktige regjeringsvedtak i den forbindelse. Det stort anlagte regjeringsprogram tar sitt utgangspunkt i anerkjennelsen av den kjennsgjering at Sør-Afrika er sårbar gjennom internasjonale sanksjoner på grunn av sin avhengighet av utenlandske oljeleveranser. Målet er en gang for alle å rydde denne trussel av veien. Regjeringsprogrammet består av to avsnitt:

1. Den sør-afrikanske tankflåte skal økes raskest mulig slik at landet ikke blir avhengig av utenlandske tankskip.
2. Det skal anvendes millioner av Rand til bygging av kjempemessige oljereservoarer i Durban, Port Elizabeth og Kapstadt. Videre skal det bygges et nytt verk for fremstilling av olje av kull og endelig skal det igangsettes en intens søkning etter olje i havområdet fra Oranjemunningen til nordkysten av Natal. Alle selskaper som deltar i denne oljesøking vil få regjeringens støtte.

*

Sikkerhetsfare?

Den nye tyske generalinspektør for Bundeswehr, general Maiziére, som så lett-vint honøret inn istedenfor sin forgjenger som kom i strid med forsvarsministeren sammen med andre tyske generaler, har etter hva det nu opplyses en bror som er bosatt i Øst-Berlin. Riktignok kan jo ikke generalen noe for det, bemerker en nasjonal tysk avis, men lignende tilfeller har tidligere vært sett på som en «sikkerhetsrisiko», så hvorfor ikke nu?

—o—

FOLK OG LAND

Kierschowsgt. 5, Oslo 4
Telefon 37 76 96
Boks 3214 - Sagene

Ekspedisjonstid: Tirsdag til fredag fra kl. 10 til kl. 15.
Mandag og lørdag holdes kontorene stengt.

Redaktør Melsom kan bare påregnes truffet etter forutgående avtale.

Abonnementspriser:

Kr. 40,— pr. år, kr. 20,— pr. halvår i Skandinavia
Utlandet kr. 25,— pr. halvår. I nøytralt omslag innenlands: Kr. 50,— pr. år, kr. 25,— pr. halvår.

Løssalg kr. 1,—.

Bruk postgiror: 16 450.

Utgever A/S Folk og Land

Viking Boktrykkeri